

آداب و رسوم عید غدیر در شهرهای ایران

مجموعه: فرهنگ زندگی

آداب عید غدیر خم در تالش

تالشی ها عید غدیر را یکی از اعیاد بزرگ دینی دانسته و با شور و حال خاصی ضمن ابراز ارادت به ساحت مولا علی(ع) به برگزاری مراسم و آیین های خاص این روز می پردازند.

این عید در نزد تالشان تجلی علاقه و ارادت به خاندان پیامبر اکرم(ص) و به خصوص فرزندان علی(ع) و فاطمه(س) بوده و از این جهات با احترام و ویژگی خاص همراه است. شور و حال وصف ناپذیری که در این عید وجود دارد در اعیاد دیگر دیده نمی شود و دلیل آن همان طور که بیان شد به خاطر عشق و علاقه ای است که تالشی ها به حضرت علی بن ابیطالب(ع) دارند.

برگزاری آیین ها و مراسم خاص مذهبی در این روز و ایام منتهی به این روز در جای جای منطقه تالش از جمله برنامه هایی است که از چند روز مانده به عید غدیر آغاز شده و نوای جشن و سرور را در منطقه حاکم می سازد. تکریم و تجلیل سادات از جمله برنامه هایی است که در این روز تالشی ها به آن همت می گمارند.

همواره سادات در بین تالشی ها از جایگاه ویژه ای برخوردار بوده اند و به همین علت رسم بر این است که شب عید غدیر و صبح روز عید، مردم به دیدار و دست بوسی سادات و ذریه امیرالمومنین(ع) می روند و ادای احترام به سادات می کنند و سادات نیز ضمن پذیرایی با شربت و شیرینی و اهدای هدیه ای از میهمانان قدردانی می کنند.

معمولا هدیه سادات سکه یا اسکناسی است که به رسم تبرک داده می شود. مردم اعتقاد دارند پولی را که به عنوان هدیه از سادات گرفته اند، نباید خرج نمایند بلکه به عنوان تبرک و برکت یا 'ته کیسه' در نزد خود نگهداری می کنند.

البته سادات نیز از چند روز مانده به عید غدیر خم اقدام به خانه تکانی و گردگیری منازل خود کرده و منزل را آماده پذیرایی از میهمانان می کنند.

مردم این عید را عید سادات نامیده و در برخی موارد از آن به عنوان عید سیدها نام می برند.

بازار جشن و سرور و عروسی نیز در این روز بسیار پر رونق است و علاوه بر آن در این روز، خانواده نوعروس و تازه داماد هدایایی به زوج تازه می دهند و در بعضی از مناطق، این هدایا با آداب و رسوم خاصی تهیه و تقدیم می شود.

در این مناسبتها اگر یکی یا هردو از زوجین تازه عروسی کرده سید باشند، مراسم مهمتر و با شکوهتر برگزار می شود.

در این روز مردم بهترین و زیباترین لباسهای خود را می پوشند ، خود را معطر به بهترین عطرها می کنند و با چهره ای خندان و شادمان به دید و بازدید می پردازند.

در این روز افراد بسیاری روزه می گیرند و به مومنین احسان و اطعام می دهند.

از جمله برنامه های دیگر تالش ها حضور در بقاع متبرکه و زیارت اهل قبور است، زیارت و حضور در بقاع متبرکه ناله تریه، سلطان سیدنکی در تالش و سید شرف الدین شاه در رضوانشهر از برنامه هایی است که تالش ها درعید غدیر خم به آن می پردازند.

حضور اهل سنت و شیعه تالش در کنار یکدیگر در این آیین معنوی از ویژگی های این منطقه است، در تالش چندین خانوار از سادات زندگی می کنند که از اهل سنت بوده و خود را منسوب به امام حسن (ع) می دانند.

آداب و رسوم مردم کاشان درغدیر

شهر کاشان به روایت تاریخ و تاریخ نویسان از آن جمله شهرهای متعصب و وفادار به تشیع علوی است که زبانزد خاص و عام است و حتی در فرهنگ عامه مردم این تعصب به ولایت و نفرت از دشمنان اهل بیت را می توان به وضوح دید.

عید غدیر بعد از عید باستانی نوروز مهمترین و با ارزش ترین عید در نزد مردم کاشان است. شور و حال وصف ناپذیری که در این عید وجود دارد در اعیاد دیگر همچون فطر و قربان دیده نمی شود و دلیل آن همانطور که بیان شد به خاطر عشق و علاقه ای است که مردم این شهر به مولا علی بن ابیطالب(ع) دارند.

در عید سعید غدیر خم رسم بر آن است که صبح روز عید به دیدار و دست بوسی سادات و ذریه امیرالمومنین(ع) می روند و با مصافحه کردن و گفتن این عبارت درحالت ملاقات «الحمد لله الذی جعلنا من المتمسکین بولاية امیرالمومنین والائمة علیم السلام» ادای احترام به سادات می نمایند و سادات نیز ضمن پذیرائی با شربت و شیرینی و اهداء هدیه ای به رسم یاد بود از مهمانان قدردانی می نمایند.

در این روز مردم بهترین و زیباترین لباسهای خود را می پوشند، خود را معطر به بهترین عطرها می نمایند و با چهره ای خندان و شادمان به خواهران و برادران ایمانی خود تبریک می گویند. در این روز افراد بسیاری روزه می گیرند و به مومنین قرض و اطعام می دهند.

مردم اعتقاد دارند پولی که به عنوان هدیه از سادات گرفته اند نباید خرج نمایند بلکه به عنوان تبرک و برکت در نزد خود نگهداری کنند.

در شب عید غدیر در مساجد و حسینیه ها مراسم جشن و سرور و مولودیه خوانی برپاست. همچنین در منازل سادات و علما نیز مداحان و شاعران در وصف مولا علی(ع) و غدیرخم مولودیه خوانی می نمایند.

سادات نیز چند روز مانده به عید غدیر خم اقدام به خانه تکانی و گردگیری منازل خود می کنند و خود را آماده پذیرایی از شیفتگان ولایت علوی می نمایند.